

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

**Advies wetgeving VTC nr. 2021/55 en 2021/56
van 20 juli 2021**

betreffende

tekst	ontwerp van besluit
van	de Vlaamse Regering
titel	over de biologische productie en de etikettering van biologische producten
roepnaam	OBVR
datum	zoals principieel goedgekeurd op 18 juni 2021
EN	
tekst	ontwerp van ministerieel besluit
van	de Vlaamse minister van landbouw
titel	tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van (datum) over de biologische productie en de etikettering van biologische producten
roepnaam	OMB
datum	zoals principieel goedgekeurd op 18 juni 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna de "**VTC**");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna het "**e-govdecreet**"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna de "**AVG**"), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna de "**WVG**");

Gelet op het verzoek om advies van 25 juni 2021 van mevrouw Hilde Crevits, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van Landbouw, ontvangen door de VTC op 25 juni 2021;

Brengt het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor landbouw (hierna de “**Adviesvrager**”) verzocht bij brief van 25 juni 2021 om het advies van de VTC over een ontwerp van besluit *over de biologische productie en de etikettering van biologische producten* (hierna het “**OBVR**”) en over een ontwerp van ministerieel besluit *tot uitvoering van het ontwerp van besluit over de biologische productie en de etikettering van biologische producten* (hierna het “**OMB**”) (tezamen de “**Ontwerpen**”).
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. De Ontwerpen vormen de uitvoering van het Europese rechtskader over biologische productie en de etikettering van biologische producten. Het nieuwe Europese rechtskader is met ingang van 1 januari 2022 van toepassing en bestaat uit verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad, hierna **verordening (EU) 2018/848** te noemen, en de gedelegeerde en uitvoeringsbepalingen ervan. Op het vlak van controlevoorschriften vormt verordening (EU) 2018/848 een aanvulling op de algemene verordening officiële controles, hierna **verordening (EU) 2017/625** te noemen¹.
4. De biologische productie is een alomvattend systeem om landbouwbedrijven te beheren en levensmiddelen te produceren volgens een methode die o.a. de beste milieu- en klimaatactiepraktijken, een hoog biodiversiteitsniveau, de instandhouding van natuurlijke hulpbronnen en de toepassing van strenge normen op het gebied van dierenwelzijn en productie combineert. Bovendien is deze productie afgestemd op toenemende vraag van consumenten.
5. De biologische landbouwsector in de Unie heeft zich de voorbije jaren snel ontwikkeld, niet alleen wat de oppervlakte betreft die voor biologische landbouw wordt gebruikt, maar ook wat het aantal bedrijven betreft en het totale aantal biologische exploitanten die in de Unie zijn geregistreerd.
6. Zowel het Europese als het Vlaamse rechtskader inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten is gericht op het verzekeren van eerlijke concurrentie en de goede werking van de interne markt voor biologische producten, alsmede op het behouden en onderbouwen van het vertrouwen van de consument in als biologisch geëtiketteerde producten en op het creëren van omstandigheden waarin het beleid verder kan evolueren in overeenstemming met de productie- en marktontwikkelingen.
7. De Europese en Vlaamse regelgeving over biologische productie en etikettering van biologische producten zijn van toepassing op elke exploitant die, in om het even welk stadium van productie, bereiding of distributie betrokken is bij activiteiten met betrekking tot de producten, vermeld in artikel 2, lid 1 van verordening (EU) 2018/848. **Aangezien exploitanten ook natuurlijke personen kunnen zijn, bevatten de Ontwerpen ook bepalingen over de verwerkingen van persoonsgegevens.**

¹ Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 en (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009 van de Raad en de Richtlijnen 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG van de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad, de Richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG van de Raad en Besluit 92/438/EEG van de Raad (verordening officiële controles);

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie persoonsgegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
- exploitanten die een melding willen indienen voor de activiteit landbouwer (artikel 14 OBVR);
 - de contactpersoon van een organisatie die erkend wil worden als controleorgaan biologische productie en etikettering biologische producten (artikel 25 OBVR);
 - exploitanten en groepen exploitanten die voldoen aan voorwaarden voor certificering (artikel 35-37 OBVR);
 - de contactpersoon van een kandidaat-laboratorium (art. 86 OBVR).
9. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens, onder andere contactgegevens, en de VTC gaat daarom na in hoeverre de Ontwerpen in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.
10. Volledigheidshalve merkt de VTC op dat er in het OBVR sprake is van een leverancier en een aanvrager biologisch heterogeen materiaal (art. 6, §1, OBVR). Het is echter niet duidelijk of er persoonsgegevens van deze entiteiten zullen worden verwerkt of niet. Als dit het geval zou zijn, moet dit worden verduidelijkt.
11. Daarnaast vermeldt Hoofdstuk 2 van het OMB ook verschillende keren een opsomming van categorieën van gegevens (zie verder randnummer 32), maar het is op basis van de lezing van dit Hoofdstuk niet duidelijk of dit betrekking heeft op rechtspersonen of natuurlijke personen. In het laatste geval zal dit moeten worden verduidelijkt.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

12. Het OBVR bepaalt dat de **rechtsgronden** waar het OBVR op gebaseerd is, de volgende decreten zijn:
- het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, artikel 4, §1, tweede lid;
 - het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, artikel 4, 1°, i), ingevoegd bij het decreet van 26 april 2019, en artikel 72.
13. Het komt de stellers van de Ontwerpen toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking, die in onderhavige context zal plaatsvinden, een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling.²

² Zie DEGRAVE, E., "L'è-gouvernement et la protection de la vie privée – *Légalité, transparence et contrôle*", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m. : EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

15. De VTC onderlijnt in het bijzonder artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet- voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)³ of punt e)⁴ (zie hierna) van de AVG omkadert, **in principe**⁵ minstens de volgende **essentiële elementen** van die verwerkingen zou moeten vermelden met het oog op de voorzienbaarheid van de norm en om een toetsing aan de AVG mogelijk te maken:
- het doel van de verwerking;
 - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁶;
 - de betrokkenen;
 - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
 - de opslagperioden⁷;
 - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)⁸.
16. De VTC is van oordeel dat hier de rechtvaardigingsgrond **noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang** kan worden ingeroepen. Voor verwerkingen op basis van punt e) van artikel 6, AVG is het vooral het doeleinde dat voldoende duidelijk moet afgebakend zijn om de toetsing aan de principes van de AVG te doen.
17. Noch de Ontwerpen, noch de Nota aan de Vlaamse Regering vermelden echter op grond van welke rechtvaardigingsgrond van artikel 6 AVG de verwerking van persoonsgegevens in de Ontwerpen zal plaatsvinden. De VTC beveelt aan deze **rechtvaardigingsgrond(en)** toe te voegen aan deze decreten of in de Ontwerpen⁹.

3. Doelbinding

18. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
19. De Nota aan de Vlaamse Regering vermeldt dat het OBVR een **doel** van het Regeerakkoord 2019- 2024 van de Vlaamse Regering invult, dat verder in de Strategische Doelstelling 1 van de beleidsnota Landbouw en Visserij 2019-2024 werd geconcretiseerd als volgt: *“Met ondernemerschap en innovatie naar een circulair voedselsysteem”* (zie ook randnummer 6 voor specifiekere doeleinden).
20. De genoemde doeleinden in de Nota zijn echter vaag en gelden in het algemeen voor de Ontwerpen. De VTC oordeelt dat de doeleinden voor verwerkingen van persoonsgegevens wel voldoende zijn af te leiden uit de context van de Ontwerpen, zoals onder meer: de registratie van een exploitant bij een controleorgaan, identificatiedoelstellingen,

³ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

⁵ Elementen die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen, namelijk om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (wettelijke basis) en de conformiteitstoets aan de AVG.

⁶ Zie artikel 5.1.c), AVG.

⁷ Zie ook artikel 5.1.e), AVG.

⁸ Als er meerdere verantwoordelijken voor de verwerking zouden aangeduid worden, dient desgevallend ook rekening gehouden te worden met artikel 26 van de AVG, dat de verplichting oplegt om tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in een onderlinge contractuele regeling te voorzien waarin hun respectieve verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Het dient in elk geval voor elke verwerking duidelijk te zijn welke actor(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) optreden.

⁹ Minstens in de Nota aan de Vlaamse Regering had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers inroepen.

etikettering, dossierbehandeling, contactopname, aanwijzing van een kandidaat-laboratorium als laboratorium zoals vermeld in artikel 86 OBVR, of voor specifieke aanvragen van exploitanten bij het controleorgaan (zoals omschreven in het OMB), voor de rapportageverplichtingen van het controleorgaan, of om uitwisselingen te kunnen doen van berichten tussen exploitanten, controleorganen, laboratoria enerzijds en de bevoegde entiteiten anderzijds.

4. Verantwoordelijkheid

21. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
22. De Ontwerpen bevat **geen specifieke en expliciete bepalingen** over welke instantie verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van persoonsgegevens. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te kunnen richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten.
23. Uit de adviesaanvraag (punt 21. "Uitwisseling van informatie") lijkt de VTC te kunnen afleiden dat het Departement Landbouw en Visserij verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerkingen van persoonsgegevens. Er wordt verder ook gesproken over verwerkersovereenkomsten die worden gesloten met externe controleorganen. Toch is het op basis van diezelfde adviesaanvraag niet geheel duidelijk wie er precies de verwerkingsverantwoordelijke zal zijn in deze verwerkersovereenkomsten. De identificatie van de verwerkingsverantwoordelijke(n) voor de verwerkingen van persoonsgegevens in de Ontwerpen wordt dus bij voorkeur in de decreten of in de Ontwerpen opgenomen.

5. Minimale gegevensverwerking

24. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
25. Zoals hiervoor al werd vermeld (cfr. luik 1), zijn **de categorieën van betrokkenen**:
 - elke exploitant die, in om het even welk stadium van productie, bereiding of distributie betrokken is bij activiteiten met betrekking tot de producten, vermeld in artikel 2, lid 1 van verordening (EU) 2018/848 (voor zover die een natuurlijke persoon is); en
 - de contactpersoon van een organisatie die erkend wil worden als controleorgaan biologische productie en etikettering biologische producten (artikel 25 OBVR);
 - exploitanten en groepen exploitanten die voldoen aan voorwaarden voor certificering (artikel 35-37 OBVR);
 - de contactpersoon van een kandidaat-laboratorium (art. 86 OBVR);
26. Voor wat betreft de **registratie en melding van de exploitanten bij het Departement Landbouw en Visserij** benoemt het OBVR de te verwerken categorieën van persoonsgegevens niet in het OBVR zelf (artikel 13 en 18 OBVR). Deze categorieën van persoonsgegevens worden wel behandeld in het OMB (artikel 61 t.e.m. 63 OMB) en bevatten onder andere:
 - Artikel 61 OMB:
 - "(...) identificatiegegevens van de personen die de exploitant of de groep exploitanten kunnen vertegenwoordigen op het e-loket van de bevoegde entiteit:*
 - a) *de voor- en achternaam;*
 - b) *het rijksregisternummer;*
 - c) *het e-mailadres."*

27. Het OMB bepaalt dat het **rijksregisternummer** kan worden verwerkt (zie punt b) hiervoor). De VTC wijst op het derde lid van paragraaf 1 van artikel 8 van de wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (onderlijning VTC):

“§ 1. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken houdt de verplichting in dit Rijksregisternummer eveneens te gebruiken in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen. Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.”

28. De VTC beveelt aan om voor een decretale basis te zorgen voor het gebruik van het rijksregisternummer, en dit niet enkel in het OMB te voorzien.

- Artikel 62 OMB:

“De melding, vermeld in artikel 13 van het besluit van (datum), bevat al de volgende elementen:

1° de volgende identificatiegegevens van de exploitant:

- a) het klantnummer bij de bevoegde entiteit;*
- b) het ondernemingsnummer;*
- c) de naam;*
- d) het adres;*
- e) het e-mailadres;”*

29. Voor de **aanvraag van erkenning tot controleorgaan** (cfr. artikel 25, 7°-8° OBVR) en voor de **erkenning van laboratoria** zoals omschreven in artikel 86, lid 1 OBVR (cfr. artikel 87, 1°-2° OBVR) worden volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt:

- *“Naam,
adres,
e-mailadres en
telefoonnummer van een contactpersoon.”*

30. De persoonsgegevens die zullen worden verwerkt in het kader van **aanvragen van exploitanten inzake productievoorschriften** worden in hoofdstuk 2 van het OMB behandeld en bevatten onder meer volgende gegevens:

- *“(…) het klantnummer bij de bevoegde entiteit;
de naam;
het adres;
het ondernemingsnummer (…)”*

en

“1° de naam van het controleorgaan bij wie de exploitant is aangesloten;

2° een gedetailleerde beschrijving van het perceel waarvoor de verkorte omschakeling wordt aangevraagd, namelijk het adres, het kadastrummer, foto's en de voorgeschiedenis;

3° de documenten, vermeld in artikel 1, lid 1 of lid 2, naargelang het geval, van uitvoeringsverordening (EU) 2020/464 van de Commissie van 26 maart 2020 tot vaststelling van een aantal uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de documenten die nodig zijn voor de erkenning met terugwerkende kracht van perioden in het kader van de omschakeling, de productie van biologische producten en de door de lidstaten te verstrekken informatie, waarover de bevoegde entiteit nog niet zelf beschikt.”

31. Deze te verwerken categorieën van persoonsgegevens hiervoor genoemd, lijken welbepaald en afdoende.
32. In het OBVR worden ook specifiek verschillende **mededelingen van gegevens geregeld** (bv. de uitwisseling van informatie (artikel 71 t.e.m. 84 van het OBVR), en de uitwisseling van berichten (artikel 97 van het OBVR)).
- Voor wat betreft de **uitwisseling van informatie** tussen verschillende actoren, zoals omschreven in artikel 71 t.e.m. 84 van het OBVR, bepaalt het OBVR dat dit nodig is voor de toepassing van verschillende regelingen:
 - verordening (EU) 2018/848 en de gedelegeerde en uitvoeringshandelingen ervan;
 - verordening (EU) 2017/625 en de gedelegeerde en uitvoeringshandelingen ervan;
 - dit besluit en de uitvoeringsbepalingen ervan.
- De adviesaanvraag specificeert dat de artikelen 71-84 OBVR uitvoering geven aan artikel 40, lid 1a) van de verordening 2018/848 en 29, a) van de verordening 2017/625 en van artikel 32, a) van verordening 2017/625 etc. de VTC raadt aan om minstens deze specificaties op te nemen in het OBVR.
- De adviesaanvraag bepaalt daarnaast dat, voor wat betreft de uitwisseling van informatie, de erkende controleorganen moeten worden beschouwd als een externe verwerker en dat er met elk van de controleorganen een verwerkerovereenkomst afgesloten is conform artikel 28 AVG. De VTC juicht dit toe.
- Het OBVR en de adviesaanvraag behandelen in artikel 81 OBVR de **verwerking van Sanitelgegevens**. Op basis van het protocol¹⁰ gesloten tussen het FAVV en het Departement Landbouw en Visserij, komt het de VTC voor dat de verwerking van deze gegevens een verwerking van persoonsgegevens inhoudt. Het is de VTC echter, op basis van de Ontwerpen, niet duidelijk over welke persoonsgegevens dit precies gaat. Het is aangewezen dat deze verwerkingen verder worden uitgewerkt in de lijn met de AVG in het decreet of in de Ontwerpen zodat de VTC dit kan nagaan.
 - De VTC merkt op dat Hoofdstuk 5 van het OMB de wijze van **uitwisseling van berichten** verder uitwerkt en bepaalt dat dit in verschillende gevallen via een elektronische procedure gebeurt, die de bevoegde entiteit kiest en bekendmaakt (aan de controleorganen of op haar website). De adviesaanvraag bepaalt dat dit het overmaken van alle mogelijke informatie kan bevatten (waaronder het indienen van aanvragen). De VTC komt hier verder op terug in luik 9 (rechten van betrokkenen en transparantie).
33. De VTC beveelt sterk aan dat deze mededelingen verder worden uitgewerkt, door toe te voegen dat het hier (al dan niet) over bepaalde persoonsgegevens gaat, en door te verduidelijken welke gegevens worden uitgewisseld en voor welke precieze doeleinden.
34. Voor wat persoonsgegevens betreft, zal bovendien rekening moeten gehouden worden met het nieuwe artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen tussen instanties.
35. Ten slotte bepaalt artikel 37 OBVR dat controleorganen de certificaten (vermeld in artikel 35 van verordening (EU) 2018/848) van exploitanten en groepen van exploitanten die onder hun controle staan, bekend zullen maken op hun website en dat het Departement Landbouw en Visserij bepaalde gegevens van exploitanten **bekend zal maken op haar website**.
36. Deze bepaling is een uitvoering van artikel 34, lid 6 van de verordening 2018/848, dat ook de lidstaten verplicht om de AVG en de vastgestelde vereisten inzake de bescherming van persoonsgegevens na te leven. Op basis van de

¹⁰ Protocol LV/FAVV/DEF/2021/01 ter vervanging van LV/FAVV/DEF/2019/03 voor de overdracht van gegevens tussen het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en het Departement Landbouw en Visserij overeenkomstig artikel 20 van de Wet van 30 juli 2018 (<https://www.favv-afscab.be/overhetfavv/machtigingenenprotocols/documents/Protocol-LV-FAVV-DEF-2021-01-Signed1.pdf>).

Ontwerpen is het echter niet duidelijk of deze bekendmakingen al dan niet persoonsgegevens zullen omvatten. Het heeft de voorkeur dat dit verder wordt uitgewerkt in het OBVR alvorens de VTC kan nagaan of deze mededelingen in lijn met de AVG zullen gebeuren. Van zodra er persoonsgegevens actief worden gepubliceerd, dient er - conform de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie¹¹ - een bijzondere motivering beschikbaar te zijn waaruit blijkt dat zulke publicatie noodzakelijk is en waarbij de afweging moet worden gemaakt tussen transparantie in het algemeen belang en de eerbiediging van het privéleven.

6. De bewaartermijn

37. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
38. Wat de **bewaartermijn** van persoonsgegevens in de Ontwerpen betreft, merkt de VTC op dat deze niet worden gespecificeerd in de Ontwerpen. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang persoonsgegevens van betrokkenen (bv. een contactpersoon) kunnen worden bijgehouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
39. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het OBVR de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

7. Juistheid

40. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
41. De Ontwerpen bevatten verschillende bepalingen met betrekking tot rapporteringsverplichtingen die kunnen helpen om de juistheid van de te verwerken gegevens te bepalen (onder meer artikel 83 OBVR en artikel 69 e.v. OMB). De VTC juicht dit toe, maar beveelt aan om eventueel nog andere bepalingen op te nemen om de juistheid en actualisering van persoonsgegevens te verbeteren (, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen).

8. Rechten van de betrokkenen en transparantie

42. Persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is (artikel 5.1 a) AVG).
43. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
44. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om de Ontwerpen aan te vullen met de verplicht op te nemen vermeldingen zoals bedoeld in randnummer 43, met eventuele verwijzing naar een privacyverklaring op de website, zodat het voor de betrokkenen (van wie de gegevens verwerkt zullen worden op de websites) duidelijk is tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten inzake bescherming van persoonsgegevens (of de Vlaamse Regering op te dragen dat te doen).

9. Beveiligingsmaatregelen

45. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het

¹¹ Arrest H.v.J. van 9 november 2010 in de zaak C-92/09 en C-101/09

toepassen van de maatregelen enerzijds, en met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's anderzijds.

46. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn, en er wordt gewerkt met elektronische procedures voor de uitwisseling van berichten, er een bijzondere aandacht inzake informatieveiligheid vereist is. De VTC juicht daarom toe dat artikel 82, tweede lid van het OMB stelt dat de controleorganen, die berichten via elektronische weg uitwisselen, voor de elektronische communicatie een voldoende graad van informatieveiligheid en onweerlegbaarheid moeten garanderen.
47. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁴ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁵.
48. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
49. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁶.
50. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁷.

¹² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (http://vtc.corve.be/docs/VTC_VEILIGHEID_referentiemaatregelen-vs-01.pdf)

¹⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008-steunpunt.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁵ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁶ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁷ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

51. De VTC is van oordeel dat de Ontwerpen voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting (luik 2);
- de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens aanduiden (luik 4);
- de mededelingen van persoonsgegevens verder uitwerken (luik 5);
- bewaartermijnen specificeren (luik 6); en
- de maatregelen m.b.t. juistheid (luik 7) en transparantiemaatregelen (luik 8) verder uitwerken.

Hans Graux,
Voorzitter VTC